

Moncton
Octombrie 2017

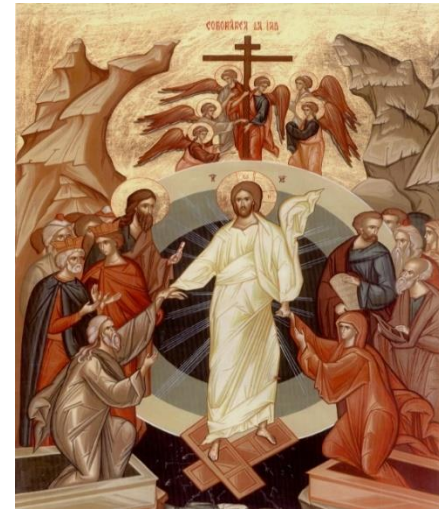

SAINT VARLAAM
ROMANIAN ORTHODOX CHURCH
NEW BRUNSWICK
CANADA

PICĂTURI DE ÎNȚELEPCIUNE

„Începutul înțelepciunii este frica de Dumnezeu”
(Pildele lui Solomon 1.7)

An I Nr. 1 OCTOMBRIE 2017

„Ne-am părăsit țara din motive doar de noi știute.
Și e bine să rămână așa!
Patria însă, la fel ca piatra părinților din cimitir,
rămâne în noi pe viață!”

Înființarea Misiunii noastre coboară nu mult în istorie. Gândul și nevoia unui lăcaș de cult, în care românii din Provincia New Brunswick să se reunească în rugăciune, sub mâna ocrotitoare a lui Dumnezeu, au prins contur în anul 2012, când a început și dialogul cu Arhiepiscopia Ortodoxă Română din America, în perspectiva numirii unui preot slujitor permanent.

Cu binecuvântarea Înaltpreasfințitului Părinte Arhiepiscop Nathaniel Popp, începând cu prima slujbă, din ziua de Crăciun 2016, săvârșim Sfânta Liturghie, în fiecare duminică, alternativ, în trei orașe ale Provinciei: Moncton, Fredericton și Saint George. De asemenea, Sfintele Slujbe sunt adresate nu numai credincioșilor de naționalitate română, ci tuturor credincioșilor ortodocși, limba liturgică fiind, atât româna, cât și engleza, în egală măsură.

Pentru că nu avem un lăcaș de cult propriu, țelul nostru este să avem o Biserică, în tradiție și stil românesc. Suntem convingși că Sfântul Ierarh Varlaam, la un moment dat, își va face Casă, însă până atunci, datoria sfântă a noastră este să zidim Biserica tainică înăuntrul nostru și între noi. Să ne cultivăm viața noastră duhovnicească, prin participarea activă la Sfintele Slujbe, prin aducerea copiilor și tinerilor la Biserică, spre a-i învăța principiile de căpătâi ale credinței noastre: dragostea și iertarea.

Fie ca Bunul Dumnezeu să binecuvinteze Provincia și Comunitatea noastră, ca să trăim în pace, bucurie și armonie și să ne păzească de toată uneltirea celui viclean, iar acest prim număr al revistei noastre să dăinuiește peste ani.

MISIUNEA ORTODOXĂ ROMÂNĂ „SFÂNTUL IERARH VARLAAM” - NEW BRUNSWICK (date de contact)

Paroh: Pr. Dr. Cezar PELIN

Adresa: 12 Sutton Court, Moncton, NB, E1G 2G8

E-mail: caesarpelin@gmail.com

Tell. Cell.: 1(506) 878-1317

Președinte Consiliu Parohial: Dna. Camelia RADU

E-mail: camiradu6@gmail.com

St. Varlaam Church

Cont bancar: **403940054216** – Scotia Bank

Website: <https://www.saintvarlaam.ca>

Facebook: <https://www.facebook.com/NewBrunswickStVarlaam>

Având ca ocrotitor spiritual și model de urmat pe Sf. Ierarh Varlaam, Dumnezeu ne transmite mesajul că Generației noastre îi revine responsabilitatea, dar i se oferă și șansa de a-și înscrie numele în istorie și în Împărăția Sa, prin consolidarea comunității noastre din New Brunswick, în jurul Scaunului Împăratesc al lui Hristos și prin dănuirea și transmiterea mai departe a bunurilor spirituale și culturale, realizate cu jertfă de către înaintașii noștri.

Duminica a 19-a după Rusalii
(Predica de pe munte – Iubirea vrăjmașilor)

1 octombrie 2017 - Moncton - ora 01.00 PM

(St. George Anglican Church, 51 Church Street)

Text Apostol:

„Fraților, Dumnezeu și Tatăl Domnului nostru Iisus, Cel ce este binecuvântat în veci, știe că nu mint! În Damasc, dregătorul regelui Areta păzea cetatea Damascului, ca să mă prindă. Și, printr-o fereastră, am fost lăsat în jos, peste zid, într-un coș, și am scăpat din mâinile lui. Dacă trebuie să mă laud, nu-mi este de folos, dar voi veni totuși la vedenii și la descoperiri de la Domn ul. Cunosc un om în Hristos, care acum paisprezece ani - fie în trup, nu știu; fie în afară de trup, nu știu, Dumnezeu știe - a fost răpit unul ca acesta până la al treilea cer. Și-l știu pe un astfel de om - fie în trup, fie în afară de trup, nu știu, Dumnezeu știe, că a fost răpit în rai și a auzit cuvinte de nespus, pe care nu se cuvine omului să le grăiască. Pentru unul ca acesta mă voi lăuda; iar pentru mine însumi nu mă voi lăuda decât numai în slăbiciunile mele. Căci chiar dacă aş vrea să mă laud, nu voi fi fără minte, căci voi spune adevărul; dar mă feresc de aceasta, ca să nu mă socotească nimeni mai presus, decât ceea ce vede sau aude de la mine. Și, ca să nu mă trufesc cu măreția descoperirilor, datu-mi-s-a mie un ghimpe în trup, un înger al satanei, să mă bată peste obraz, ca să nu mă trufesc. Pentru aceasta de trei ori am rugat pe Domnul ca să-l îndepărteze de la mine; și mi-a zis: Îți este de ajuns harul Meu, căci puterea Mea se desăvârșește în slăbiciune. Deci, foarte bucuros, mă voi lăuda, mai ales întru slăbiciunile mele, ca să locuiesc în mine puterea lui Hristos” (II Corinteni 11.31-33; 12.1-9)

Text Evanghelie:

„Zis-a Domnul: Precum voiți să vă faceți vouă oamenii, faceți-le și voi asemenea; Și

dacă iubiți pe cei ce vă iubesc, ce răsplată puteți avea? Căci și păcătoșii iubesc pe cei ce îi iubesc pe ei. Și dacă faceți bine celor ce vă fac vouă bine, ce mulțumire puteți avea? Că și păcătoșii același lucru fac. Și dacă dați împrumut celor de la care nădăjduiți să luați înapoi, ce mulțumire puteți avea? Că și păcătoșii dau cu împrumut păcătoșilor, ca să primească înapoi întocmai. Ci iubiți pe vrăjmașii voștri și faceți bine și dați cu împrumut, fără să nădăjduiți nimic în schimb, și răsplata voastră va fi multă și veți fi fiii Celui Preaînalt, că El este bun cu cei nemulțumitori și răi. Fiți milostivi,

precum și Tatăl vostru este milostiv”. (Luca 6.31-36)

Duminica a 20-a după Rusalii
 (Învierea fiului văduvei din orașul Nain)
 8 octombrie 2017 - Saint George - ora 02.00 PM
 (St. Mark Anglican Church, 28 Main Street)

Text Apostol:

„Fraților, vă fac cunoscut că Evanghelia cea binevestită de mine nu este după om; Pentru că nici eu n-am primit-o de la om, nici n-am învățat-o, ci prin descoperirea lui Iisus Hristos. Căci ați auzit despre purtarea mea de altădată întru iudaism, că prigoneam peste măsură Biserica lui Dumnezeu și o pustiiam. Și spoream în iudaism mai mult decât mulți dintre cei care erau de vârsta mea în neamul meu, fiind mult râvnitor al datinilor mele părintești. Dar când a binevoit Dumnezeu, Care m-a ales din pântecul mamei mele și m-a chemat prin harul Său, să descopere pe Fiul Său întru mine, ca

să-L binevestesc la neamuri, îndată nu am primit sfat de la trup și de la sânge, nici nu m-am suit la Ierusalim, la Apostolii cei dinaintea de mine, ci m-am dus în Arabia și m-am întors iarăși la Damasc. Apoi, după trei ani, m-am suit la Ierusalim, ca să-l cunosc pe Chefa și am rămas la el cincisprezece zile. Iar pe altul din apostoli n-am văzut, decât numai pe Iacov, fratele Domnului”. (Galateni 1.11-19)

Text Evanghelic:

„În vremea aceea, s-a dus Iisus într-o cetate numită Nain și cu El împreună mergeau ucenicii Lui și multă mulțime. Iar când S-a apropiat de poarta cetății, iată scoteau un mort, singurul copil al mamei sale, și ea era văduvă, și mulțime mare din cetate era cu ea. Și, văzând-o Domnul, I s-a făcut milă de ea și i-a zis: Nu plânge! Și apropiindu-Se, S-a atins de sicriu, iar cei ce-l duceau s-au oprit. Și a zis: Tinere, ție îți zic, scoală-te. Și s-a ridicat mortul și a început să vorbească, și l-a dat mamei lui. Și frică i-a cuprins pe toți și slăveau pe Dumnezeu, zicând: Prooroc mare s-a ridicat între noi și Dumnezeu a cercetat pe poporul Său”. (Luca 7.11-16)

Duminica a 21-a după Rusalii
 (Pilda Semănătorului)
 15 octombrie 2017 Moncton - ora 01.00 PM
 (St. George Anglican Church, 51 Church Street)

Text Apostol:

„Fraților, știind însă că omul nu se îndreptează din faptele Legii (Vechi), ci prin credința în Hristos Iisus, am crezut și noi în Hristos Iisus, ca să ne îndreptăm din credința în Hristos, iar nu din faptele Legii, căci din faptele Legii nimeni nu se va îndrepta. Dacă însă, căutând să ne îndreptăm în Hristos, ne-am aflat pe noi înșine păcătoși, este, oare, Hristos slujitor al păcatului? Nicidecum! Căci dacă zidesc iarăși ceea ce am dărâmat, mă arăt pe mine însumi călcător (de poruncă). Căci, eu, prin Lege, am murit față de Lege, ca să trăiesc lui Dumnezeu. M-am răstignit împreună cu Hristos; și nu mai trăiesc eu, ci Hristos trăiește în mine. Și viața de acum, în trup, o trăiesc în credința în Fiul lui Dumnezeu, Care m-a iubit și S-a dat pe Sine însuși pentru mine”. (Galateni 2.16-20)

Text Evanghelic:

„Zis-a Domnul pilda aceasta: Ieșit-a semănătorul să semene sămânța sa. Și și păsările cerului au mâncat-o.

Și alta a căzut pe piatră, și, răsărind, s-a uscat, pentru că nu avea umezeală. Și alta a căzut între spini și spinii, crescând cu ea, au înăbușit-o. Și alta a căzut pe pământul cel bun și, crescând, a făcut rod însutit. Acestea zicând, striga: Cine are urechi de auzit să audă. Și ucenicii Lui Îl întrebau: Ce înseamnă pilda aceasta? El a zis: Vouă vă este dat să cunoașteți tainele împărăției lui Dumnezeu, iar celorlalți

în pilde, ca, văzând, să nu vadă și, auzind, să nu înțeleagă. Iar pilda aceasta înseamnă: Sămânța este cuvântul lui Dumnezeu. Iar cea de lângă drum sunt cei care aud, apoi vine diavolul și ia cuvântul din inima lor, ca nu cumva, crezând, să se mântuiască. Iar cea de pe piatră sunt cei care, auzind cuvântul îl primesc cu bucurie, dar aceștia nu au rădăcină; ei cred până la o vreme, iar la vreme de încercare se leapădă. Cea căzută între spini sunt cei ce aud cuvântul, dar umblând cu grijile și cu bogăția și cu plăcerile vieții, se înăbușă și nu rodesc. Iar cea de pe pământ bun sunt cei ce, cu inimă curată și bună, aud cuvântul, îl păstrează și rodesc întru răbdare”. (Luca 8.5-15)

Duminica a 23-a după Rusalii

(Vindecarea demonizatului din ținutul Gherghesenilor)

22 octombrie 2017 Fredericton - ora 10.30 AM

(Sainte Anne Chapel, George St. cu Westmorland St.)

Text Apostol:

„Fraților, Dumnezeu, bogat fiind în milă, pentru multa Sa iubire cu care ne-a iubit, pe noi cei ce eram morți prin greșelile noastre, ne-a făcut vii împreună cu Hristos - prin har sunteți mântuiți! Și împreună cu El ne-a sculat și împreună ne-a așezat întru ceruri, în Hristos Iisus, Ca să arate în veacurile viitoare covârșitoarea bogăție a harului Său, prin bunătatea ce a avut către noi întru Hristos Iisus. Căci în har sunteți mântuiți, prin credință, și aceasta nu e de la voi: este darul lui Dumnezeu; Nu din fapte, ca să nu se laude nimeni. Pentru că a Lui făptură suntem, zidiți în Hristos Iisus spre fapte bune, pe care Dumnezeu le-a gătit mai înainte, ca să umblăm întru ele.” (Efeseni 2.4-10)

Text Evanghelie:

„În vremea aceea, a ajuns Iisus cu corabia în ținutul Gherghesenilor, care este în fața Galileii. Și ieșind pe uscat, L-a întâmpinat un bărbat din cetate, care avea demon și care de multă vreme nu mai punea haină pe el și în casă nu mai locuia, ci prin morminte.

Și, văzând pe Iisus, strigând, a căzut înaintea Lui și, cu glas mare, a zis: Ce ai cu mine, Iisuse, Fiul lui Dumnezeu Celui Preaînalt? Rogu-Te, nu mă chinui. Căci porunca duhului necurat să iasă din om, pentru că de mulți ani îl stăpânea, și era legat în lanțuri și în obezi, păzindu-l, dar el, sfărâmând legăturile, era mânat de demon, în pustie. Și l-a întrebat Iisus, zicând: Care-ți este numele? Iar el a zis: Legiune. Căci demoni mulți intraseră în el. Și-L rugau pe El să nu le poruncească să meargă în adânc. Și era acolo o turmă mare de porci, care pășteau pe munte. Și L-au rugat să le îngăduie să intre în ei; și le-a îngăduit. Și, ieșind demonii din om, au intrat în porci, iar turma s-a aruncat de pe țârm în lac și s-a înecat. Iar păzitorii, văzând ce s-a întâmplat, au fugit și au vestit în cetate și prin sate. Și au ieșit să vadă ce s-a întâmplat și au venit la Iisus și au găsit pe omul din care ieșiseră demonii, îmbrăcat și întreg la minte, șezând jos, la picioarele lui Iisus și s-au înfricoșat. Și cei ce văzuseră le-au spus cum a fost izbăvit demonizat. Și L-a rugat pe El toată mulțimea din ținutul Gherghesenilor să plece de la ei, căci erau cuprinși de frică mare. Iar El, intrând în corabie, S-a înapoiat. Iar bărbatul din care ieșiseră demonii îl ruga să rămână cu El. Iisus însă i-a dat drumul zicând: Întoarce-te în casa ta și spune cât bine ți-a făcut ție Dumnezeu. Și a plecat, vestind în toată cetatea că te îi făcuse Iisus”. (Luca 8.26-39)

Duminica a 24-a după Rusalii

(Învierea fiicei rabinului Iair)

29 octombrie 2017

Text Apostol:

„Fraților, Hristos este pacea noastră, El care a făcut din cele două - una, surpând peretele din mijloc al despărțiturii, desființând vrăjmășia în trupul Său, legea poruncilor și învățăturile ei, ca, întru Sine, pe cei doi să-i zidească într-un singur om nou și să întemeieze pacea, și să-i împace cu Dumnezeu pe amândoi, uniți într-un trup, prin cruce, omorând prin ea vrăjmășia. Și, venind, a binevestit pace, vouă celor de departe și pace celor de aproape; Că prin El avem și unii și alții apropierea către Tatăl, într-un Duh. Deci, dar, nu mai sunteți străini și locuitori vremelnici, ci sunteți împreună cetățeni cu sfinții și casnici ai lui Dumnezeu, zidiți fiind pe temelie apostolilor și a proorocilor, piatra cea din capul unghiului fiind însuși Iisus Hristos. Întru El, orice zidire bine alcătuită crește ca să ajungă un locaș sfânt în Domnul, în Care voi împreună sunteți zidiți, spre a fi locaș al lui Dumnezeu în Duh”. (Efeseni 2.14-22)

Text Evanghelie:

„În vremea aceea, a venit la Iisus un bărbat, al cărui nume era Iair și care era mai-marele sinagogii. Și căzând la picioarele lui Iisus, îl ruga să intre în casa Lui, căci avea numai o fiică, de doisprezece ani, și ea era pe moarte. Și, pe când se ducea

El, mulțimile îl împresurau. Și o femeie, care de doisprezece ani avea scurgere de sânge și cheltuisese cu doctorii toată averea ei, și de nici unul nu putuse să fie vindecată, apropiindu-se pe la spate, s-a atins de poala hainei Lui și, îndată, s-a oprit curgerea sângelui ei. Și a zis Iisus: Cine este cel ce s-a atins de Mine? Dar toți tăgăduind, Petru și ceilalți care erau cu El, au zis: Învățătorule, mulțimile Te îmbulzesc și Te strâmtorează și Tu zici: Cine este cel ce s-a atins de mine? Iar Iisus a zis: S-a atins de Mine cineva. Căci am simțit o putere care a ieșit din Mine. Și, femeia, văzându-se vădită, a venit tremurând și, căzând înaintea Lui, a spus de față cu tot poporul din ce cauză s-a atins de El și cum s-a tămăduit îndată. Iar El i-a zis: Îndrăznește, fiică, credința ta te-a mântuit. Mergi în pace. Și încă vorbind El, a venit cineva de la mai-marele sinagogii, zicând: A murit fiica ta. Nu mai supăra pe Învățătorul. Dar Iisus, auzind, i-a răspuns: Nu te teme; crede numai și se va izbăvi. Și venind în casă n-a lăsat pe nimeni să intre cu El, decât numai pe Petru și pe Ioan și pe Iacov și pe tatăl copilei și pe mamă. Și toți plângeau și se tânguiau pentru ea. Iar El a zis: Nu plângeți; n-a murit, ci doarme. Și râdeau de El, știind că a murit. Iar El, scoțând pe toți afară și apucând-o de mână, a strigat, zicând: Copilă, scoală-te! Și duhul ei s-a întors și a înviat îndată; și a poruncit El să i se dea să mănânce. Și au rămas uimiți părinții ei. Iar El le-a poruncit să nu spună nimănui ce s-a întâmplat”. (Luca 8.41-56)

DICȚIONAR

ÎNCHINARE – acea acțiune și atitudine, prin care se adoră unicul și adevăratul Dumnezeu al cerului și al pământului. Astfel, închinarea îl are în centru pe Dumnezeu, nu pe om.

Omul s-a închinat lui Dumnezeu de la începutul existenței sale. Adam și Eva se întâlneau în mod direct cu Dumnezeu în grădina Edenului (Facerea 3.8). Cain și Abel au adus amândoi jertfe (Levitic 2.1); Noe și urmașii lui au chemat „Numele Domnului” (Facerea 8.20). Avraam a presărat întinsul țării promise cu altare închinare Domnului pentru arderile de tot (Facerea 12.7-8; 13.4; 22.9).

În primele două porunci ale Decalogului (cele 10 Porunci), se arată în mod expres care este adevărata închinare și cui trebuie adusă:

I. „Eu sunt Domnul Dumnezeul tău... Să nu ai alți dumnezei afară de mine”.

II. „Să nu-ți faci chip cioplit, nici vreo înfățișare a lucrurilor care sunt sus în ceruri, sau jos pe pământ, sau în apele mai de jos decât pământul. Să nu te închini înaintea lor și să nu le slujești” (Ieșire 20.2-5).

Închinarea efectuată public a ajuns să se facă după toate regulile numai după ieșirea din Egipt, când cortul a fost făcut la muntele Sinai. După acea, aduse Sabat, iar câteva anuale, ca închinarea 23.14-17; Deuteronom 12; 16). Această închinare a devenit mai târziu concentrată în jurul Templului din Ierusalim. Când Templul a fost distrus în anul 586 î.Hr., evreii au zidit sinagogi, ca locașuri de închinare și învățătură, în perioada când ei s-au aflat în robie, dar și în oricare loc unde s-au stabilit. Aceste clădiri au continuat să fie folosite pentru închinare, chiar după zidirea celui de-al doilea Templu.

În perioada Noului Testament, existau sinagogi în Palestina și în tot cuprinsul Imperiului Roman (Luca 4.16; Ioan 6.59; Fapte 6.9; 13.14; 14.1; 17.1,10; 18.4; 19.8; 22.19).

Închinarea în vremea Bisericii primare avea loc atât în Templul din Ierusalim, cât și în case particulare (Fapte 2.46-47). În afara Ierusalimului, creștinii se închinau, cât li se permitea, în sinagogi; când aceasta nu li s-a mai îngăduit, ei se întâlneau în altă parte pentru închinare, de obicei în case particulare (Fapte 18.7; Romani 16.5; Coloseni 4.15; Filimon 2), și, uneori, chiar în săli publice (Fapte 19.9-10).

Egipt, când cortul a fost făcut la muntele Sinai. După jertfe regulate erau zilnic și, în special, de Dumnezeu a rânduit sărbători religioase prilejuri pentru publică israelită (Ieșire Levitic 1-7; 16; 23.4-44;

După învățătura creștină, adevărata închinare se face în duh și în adevăr (Ioan 4.23), adică închinarea trebuie să fie în conformitate cu Revelația divină (descoperirea de Sine a lui Dumnezeu), realizată în mod desăvârșit prin Fiul (Ioan 14.6; Evrei 1.1-2).

Dacă în Vechiul Testament închinarea se făcea în special prin diferite jertfe (Numerii 28-29), în Noul Testament, deoarece jertfa de pe Cruce a Mântuitorului Iisus Hristos a „plinit” aceste jertfe, nu mai este nevoie de aceste jertfe și de vărsare de sânge, ca parte a creștine (Evrei 9.1-10). euharistică, Biserica a și comemorat această jertfă a lui o dată pentru totdeauna (26). De asemenea, îndemnată să aducă „o laudă, adică rodul mărturisesc Numele Lui” (Evrei 13.15). De aceea, trebuie să aducem trupurile noastre ca „o jertfă vie, sfântă, plăcută lui Dumnezeu” (Romani 12.1).

În închinarea creștină, noi ne apropiem de Dumnezeu din recunoștință pentru ceea ce El a făcut pentru noi, prin Fiul, Hristos, în Duhul Sfânt. Aceasta necesită o ancorare în El a credinței și o recunoaștere a faptului că El este Domnul și Dumnezeul nostru.

De asemenea, facem precizarea că numai lui Dumnezeu îi aducem o închinare în sensul absolut al cuvântului. Această închinare poartă numele de „adorare”. Așadar, prin actele noastre de închinăciune, pe Dumnezeu îl adorăm. Pe de altă parte, Maicii Domnului îi revine un cult de „supra-venerare” sau „supra-cinstire”. Deci, numai pe Dumnezeu îl adorăm, însă pe Maica Domnului, cea care este „Împărăteasa cea de-a dreapta, îmbrăcată în haină aurită și preaînfrumusețată” (Psalmul 44.9), o supra-venerăm sau o supra-cinstim (...ceea ce ești mai cinstită decât heruvimii și ești mai mărită, fără de asemănare, decât serafimii...). În ultimă instanță, Sfinților le revine un cult de „cinstire” sau de „venerare”. Așadar, în acordarea actelor noastre de închinăciune, avem o ierarhie foarte precisă: Dumnezeu, Maica Domnului și Sfinții. Mai mult decât atât, chiar și când ne închinăm Maicii Domnului sau Sfinților, de fapt și de drept, închinarea noastră urcă până la Dumnezeu, Care este minunat întru Sfinții Săi. Altfel spus, cultul nostru este un cult *teocentric*, adică întotdeauna, închinăciunea noastră îl are în centru pe Dumnezeu.

Putem vorbi de o închinare particulară, când fiecare credincios, în casa lui, rostește o rugăciune și stă de vorbă cu Dumnezeu (acest lucru poartă numele de cult divin particular), dar și de o închinăciunea publică, atunci când participăm la slujbele de la Biserică și, împreună ne rugăm lui Dumnezeu (acest lucru poartă numele de cult divin public).

închinării
Prin jertfa
reactualizat
permanent
Hristos făcută
(I Cor. 11.23-
Biserica este
jertfă de
buzelor care

FILE DE PATERIC

† Care sunt cele mai mari daruri ale lui Dumnezeu?

„Pocăința și Împărtașania sunt cele mai mari dintre toate darurile lui Dumnezeu”. (Sf. Varsanufie cel Mare)

† Ce cere Dumnezeu de la om?

„Din întreaga Scriptură, văd că ceea ce cere Dumnezeu de la om este adunat în următoarele: să se smerească înaintea aproapelui, în toate; să-și lepede dorințele lui păcătoase; săOL roage neincetat pe Dumnezeu să-l miluiască și El să-i dea mână de ajutor”. (Sf. Simeon Noul Teolog)

† Cum trebuie să ne purtăm față de aproapele?

„Pune-l pe aproapele în locul tău, iar pe tine, în locul aproapelui”.

† Care este lucrul cel mai bun pentru liniștirea sufletului?

„Încercând multe în viață, nu am găsit nimic mai bun pentru pacea și liniștea sufletului meu, decât folosirea cu măsură a hranei, șederea într-un singur loc și îndeletnicirea sârguincioasă cu Cuvântul lui Dumnezeu”. (Ieroschimonahul Ștefan)

† Ce îi place lui Dumnezeu?

„Lui Dumnezeu îi place purtarea blândă față de oameni, alinarea celui supărat, apărarea celui asuprit, întoarcerea ochilor de la lucrurile cele rele, împotrivirea față de gândurile cele rele, silirea spre rugăciune”. (Arhim. Teofan Novoezerski)

† Când devine rugăciunea păcat?

„Este păcat a te ruga lui Dumnezeu fără frică, fără atenție și fără evlavie, a te ruga cu limba, iar cu mintea a purta discuții cu diavoli”.

† Ce trebuie să facem și să nu facem în ziua de Duminică?

„Sfântul Cosma îi învață pe creștini ca, în zi de duminică, să nu facă negustorie, să nu meargă la bazar, să nu lucreze, de asemenea, să nu meargă după smochine sau ciuperci, să nu vâneze, să nu prindă pește, ci să meargă la biserică și acolo să asculte Sfânta Slujbă și Cuvântul lui Dumnezeu”.

Sfânta cuvioasă Parascheva

14 octombrie

Sfânta Parascheva și-a petrecut anii copilăriei în casa părinților, sub ocrotirea acestora. Se spune că pe când avea zece ani, „fiind într-o biserică a Maicii Domnului” a auzit citindu-se, la Sfânta

Liturghie, cuvântul Evangheliei: „Oricine voiește să vină după Mine, să se lepede de sine, să-și ia crucea sa și să-Mi urmeze Mie”. Chemarea Mântuitorului a sădit în inima ei dorul de desăvârșire, încât și-a împărțit toate hainele săracilor, fără să țină seama de muștrările părinților.

Moștenind o mare avere de la părinți, împreună cu fratele ei, tânăra Parascheva a dăruit săracilor partea ce i se cuvenea de moștenire și, „părăsind frumusețea acestei lumi”, s-a retras „în adâncul pustiei”. S-a oprit mai întâi la Constantinopol, îndreptându-se apoi spre ținutul Pontului. Vreme de cincisprezece ani a rămas la Mănăstirea Maicii Domnului din Heraclea. De aici a plecat spre Țara Sfântă, în dorința de a-și petrece restul vieții în locurile binecuvântate de viața pământească a Mântuitorului Iisus Hristos și a Sfinților Apostoli. După ce a văzut Ierusalimul, s-a așezat într-o mănăstire de călugărițe în pustiul Iordanului, unde s-a nevoit cu postul și s-a înălțat duhovnicește în rugăciune, întocmai ca Sfântul Ioan Botezătorul, ca Sfânta Maria Egipteanca și ca atâția alți ostenitori ai pustiei roditoare de desăvârșire. Mitropolitul Varlaam al Moldovei, în Cazania sa, spune că acum Sfânta nu

mai avea grijă „nici de veșminte și de așternuturi, nici de mâncări și de mese, nici de casă sau slujnice, ci numai de curăția sufletului și de răspuns județului (judecății n.n.) ce va să fie”.

Într-o noapte, însă, pe când avea ca la 25 de ani, un înger i-a spus, în vis, să se reîntoarcă în locurile părintești: „Să lași pustia și la moșia ta să te întorci, că acolo ți se cade să lași trupul pământului și să treci din această lume către Dumnezeu, pe Care L-ai iubit”. După ce a avut această vedenie, sfânta „fără de voie lăsa pustia și se întoarce în lume și la Țarigrad veni”. Și mereu în biserica Precitei ce este în Vlaherne și către icoana Sfinției Sale căzu și cu lacrimi se ruga așa și zicea: „N-am altă nădejde, n-am alt acoperământ. Tu-mi

fii îndreptătoare, tu-mi fii folositoare... Că până am umblat în pustie pe tine te-am avut ajutor, iar acum, dacă m-am întors în lume, îndreptează-mă până la sfârșitul vieții mele, că altă nădejde nu am”.

Din Constantinopol s-a îndreptat spre Epivata, localitatea în care văzuse lumina zilei, fără să spună cuiva cine este și de unde vine. „Acolo”, continuă Mitropolitul Varlaam, „trudă cătră trudă și durere cătră durere adăugă, cu post și nedormire pe sine se înfrumuseța..., cu lacrimi pământul uda și se ruga: Doamne Iisuse Hristoase, caută din lăcașul Tău cel sfânt; am lăsat toate și după Tine am călătorit în toată viața mea.

Și acum, îndură-Te Doamne, spune îngerului blând să ia cu pace sufletul meu”. Împăcată cu sine, cu oamenii și cu Dumnezeu, și-a dat astfel sufletul întru odihna Mirelui ceresc.

A fost îngropată ca o străină, fără ca nimeni să știe cine era. Dar Dumnezeu, voind să o proslăvească, a descoperit în

fost aruncat în mare. Valurile l-au adus la țarm, iar un sihastru care trăia acolo a rugat pe niște creștini să-l îngroape după rânduiala creștinească. Săpând deci o groapă, „aflară trupul Prea Cuvioasei Parascheva neputred și plin de mireasmă”. Cu toate acestea, au pus alături de ea și trupul corăbierului, cel rău mirositor.

Dar, în noaptea următoare, unuia din creștinii care săpaseră groapa, cu numele Gheorghe, i s-a arătat în vis o împărăteasă, șezând pe un scaun luminat și înconjurată de mulțime de îngeri. Unul dintre îngeri l-a luat de mână, l-a ridicat și i-a zis: „Gheorghe, pentru ce n-ai socotit trupul Sfintei Parascheva? Nu știți că Dumnezeu a iubit frumusețea ei și a vrut să o proslăvească pe pământ?”. Iar împărăteasa pe care o văzuse în vis și care nu era alta decât Cuvioasa Parascheva i-a poruncit să ia degrabă trupul ei și să-l așeze undeva, într-un loc de cinste. Aceeași vedenie a avut-o și o femeie credincioasă, cu numele Eftimia, într-același chip și în aceeași noapte, și a doua zi amândoi au spus tuturor minunata întâmplare. Visul celor doi,

au înțeles că este un semn dumnezeiesc, drept care au luat trupul Cuvioasei din mormânt și l-au adus cu mare bucurie, „cu lumini și cu tămâie”, așezându-l în Biserica Sfinții Apostoli din Epivata. Îndată au avut loc vindecări minunate în urma rugăciunilor care se făceau lângă cinstitele sale moaște. Se spune că drept-credincioșii creștini din Epivata au zidit o biserică chiar pe locul în care au trăit părinții ei și unde ea însăși văzuse lumina zilei.

Vestea despre minunile care se săvârșeau în apropierea cinstitelor moaște s-a răspândit curând în Tracia și în Peninsula Balcanică. Este foarte probabil că Patriarhia ecumenică va fi procedat de timpuriu la canonizarea ei, adică la trecerea ei în rândul sfinților.

După trecerea ei la viața veșnică și după minunata descoperire a cinstitelor ei moaște s-au alcătuit unele scrieri despre scurta ei viață pământească și istoria strămutării moaștelor. Potrivit tradiției, cea mai veche lucrare aghiografică dedicată Sfintei Cuvioase Parascheva a fost scrisă de diaconul Vasilisc, la cererea patriarhului ecumenic Nicolae al IV-lea Muzelon (1145-1151), pe la mijlocul veacului al XII-lea. Alta a alcătuit marele patriarh Eftimie al Târnovei, în a doua jumătate a veacului al XIV-lea, care a folosit, ca și alți aghiografi de mai târziu, scrierea diaconului Vasilisc. Ceva ani mai târziu, viața ei a fost inclusă de Mitropolitul Varlaam al Moldovei, în Cazania lui, tipărită la Iași în 1643, fără îndoială folosind manuscrise grecești și slavonești.

După ce au stat în Biserica Sfinții Apostoli din Epivata vreme de vreo două sute de ani, săvârșindu-se multe semne și minuni în jurul lor, datorită evenimentelor politice care au adus

multă durere în țările balcanice, credincioșii de acolo, auzind de cinstitele moaște ale Sfintei Parascheva, au fost strămutate în mai multe locuri, fiind tuturor alinare în suferință, liman lin și neînvințat al celor care o cinstesc și o cheamă în rugăciune să mijlocească la Atotmilostivul Dumnezeu.

În anii 1185-1186, bulgarii și valahii din sudul Dunării, care de aproape două secole se găseau sub dominația Imperiului bizantin s-au răsculat împotriva asupritorilor, sub conducerea fraților Petru și Asan, români de neam, întemeind un stat nou, cunoscut sub numele de „Imperiul vlaho-bulgar”, având capitala la Târnovo. Datorită relațiilor prietenești dintre împăratul Ioan Asan II din Târnovo (1218-1241) și împăratul de atunci din Constantinopol, în anul 1235 sau curând după aceea, moaștele Cuvioasei Parascheva au fost strămutate de la Epivata, la Târnovo, capitala imperiului româno-bulgar, oraș care devenise între timp reședință patriarhală. Mutarea lor s-a făcut într-o impresionantă procesiune condusă de mitropolitul Marcu din Preslav, însoțit de numeroși clerici, fiind întâmpinate

pretutindeni cu flori, lumânări și slujbe de către drept-credincioșii români și bulgari din sudul Dunării. La Târnovo au ieșit întru întâmpinarea lor împăratul Ioan Asan II, mama sa, Elena, și soția sa, Ana, precum și patriarhul de aici. Au fost așezate în Biserica Maicii Domnului.

Se spune că împăratul ar fi zidit, în apropierea reședinței sale, o biserică

având hramul Sfânta Parascheva. La Târnovo moaștele Cuvioasei Parascheva au rămas timp de 160 de ani.

Dar tot pe atunci turcii au pătruns în Europa. Rând pe rând, au cucerit părți Dar tot pe atunci turcii au pătruns în Europa. Rând pe rând, au cucerit părți însemnate din Peninsula Balcanică. În 1393 au cucerit partea răsăriteană a imperiului vlaho-bulgar, împreună cu capitala Târnovo, iar peste trei ani și partea apuseană, încât acest stat și-a încetat existența.

În astfel de împrejurări dramatice pentru creștini, moaștele Cuvioasei Parascheva au fost mutate la Belgrad. Acolo au stat până în anul 1521, când turcii au cucerit și acest oraș, iar Serbia a fost transformată în pașalâc. Acum moaștele au fost solicitate de patriarhul ecumenic Ieremia I, sultanul acceptând să i le dea în schimbul unor daruri. Patriarhul a hotărât ca ele să fie aduse în Constantinopol, fosta capitală a Imperiului bizantin (cucerit de turci în 1453, care i-au dat numele Istanbul). În drum spre marele oraș întemeiat de sfântul împărat Constantin cel Mare, cinstitele moaște ale Cuvioasei Parascheva au fost expuse din loc în loc, pentru a fi văzute și sărutate de credincioșii ortodocși din Peninsula Balcanică aflați sub stăpânire turcească. Pentru început, au fost așezate în biserica Sfânta Maria Panmacaristos, pe atunci Catedrală patriarhală. După transformarea acesteia în geamie, au fost mutate în alte biserici: Vlahserai (1586), Sfântul Dumitru (1597) și Sfântul Gheorghe din cartierul Fanar (1601).

După 120 de ani, ele au cunoscut ultima strămutare, de data aceasta spre pământul românesc.

În anul 1641, după ce binecredinciosul domn Vasile Lupu al

Moldovei a plătit toate datoriile Patriarhiei din Constantinopol, cărmuitorii ei de atunci, patriarhul Partenie I, zis cel Bătrân (1639-1644), împreună cu membrii Sinodului său, au hotărât să-i ofere, drept recunoștință, moaștele Cuvioasei Parascheva „pentru sfințirea și binecuvântarea aceluia loc al Bogdaniei (Țara Moldovei, n.n.)”, după cum se spune în „scrisoarea sinodicească”.

Racla cu cinstitele moaște a fost transportată cu o corabie pe Marea Neagră, fiind însoțită de trei mitropoliți greci (Ioanichie al Heracleei, Partenie al Adrianopolului și Teofan al Paleopatriei). Ajungând la Galați, apoi la Iași, au fost întâmpinate de Vasile Vodă Lupu, de Mitropolitul Varlaam și de episcopii de Roman și Huși, de cler

și credincioși. În ziua de 13 iunie 1641, cinstitele moaște au fost așezate în minunata biserică a Mănăstirii Sfinții Trei Ierarhi, ctitoria domnitorului. Cinstitele moaște au rămas aici până în anul 1884, când au început lucrările de restaurare a sfântului lăcaș, din acest motiv fiind mutate în paraclisul mănăstirii. Dar în seara zilei de 26 de

cembrie 1888, după slujba Vecerniei, din neatenție, a rămas aprinsă o lumânare din sfeșnicul de lângă racla din lemn în care erau așezate cinstitele moaște; peste noapte sfeșnicul a ars, iar focul s-a extins la catafalcul pe care era așezată racla, arzând mocnit toată noaptea și „prefăcându-l într-o grămadă de cărbun”.

A doua zi dimineața, autoritățile de stat și bisericești, preoții și credincioșii au constatat că cinstitele moaște au rămas neatins; încă o minune săvârșită prin puterea lui Dumnezeu. Fericitul întru pomenire, Mitropolitul Iosif Naniescu, a cercetat paraclisul, preaslăvind minunea dumnezeiască.

Prefectul județului Iași, Leon Negruzzi, și procurorul general al orașului au consemnat în procese verbale cele întâmplate. Ridicate din mormanul de jar, moaștele Cuvioasei au fost adăpostite provizoriu în altarul paraclisului de la Mănăstirea Sfinții Trei Ierarhi și în curând strămutate în noua Catedrală mitropolitană din Iași, care fusese sfințită cu puțin timp mai înainte, la 23 aprilie 1887. Aici se găesc și astăzi, fiind cinstite de obștea drept-credincioșilor moldoveni, care îi cer Sfintei Parascheva să mijlocească pentru ei înaintea tronului ceresc, venerând-o cu multă evlavie, ca pe o adevărată ocrotitoare a Moldovei.

În ședința din 28 februarie 1950, Sfântul Sinod al Bisericii Ortodoxe Române a hotărât canonizarea unor sfinți din neamul nostru, precum și generalizarea cultului unor sfinți ale căror moaște se găesc în țară la noi. Hotărârea respectivă a fost transpusă în fapte în cadrul unor mari festivități bisericești din cursul lunii octombrie 1955.

În cazul Cuvioasei Parascheva, generalizarea cultului ei s-a făcut în

Catedrala mitropolitană din Iași, la 14 octombrie 1955, în prezența a numeroși ierarhi români, precum și a unor reprezentanți ai Bisericii Ortodoxe Rusă și Bulgară.

Drept-credincioșii creștini de pretutindeni o cinstesc prin participarea lor la slujbele din 14 octombrie, în fiecare an, iar cei din Iași și din împrejurimi o cheamă în rugăciune, în orice clipă de cumpănă, cerându-i ocrotire și ajutor.

Sfânta Cuvioasă Parascheva este considerată, pe drept cuvânt, ocrotitoarea orașului Iași și a întregii Moldove, pentru că de-a lungul anilor moldovenii au simțit în viața lor lucrarea minunată a harului divin, prin mijlocirea Cuvioasei Parascheva cea mult folositoare.

Însă, având în vedere că, la aducerea Sfintelor sale Moaște, a fost prezent și Mitropolitul Varlaam al Moldovei, Sfântul ocrotitor al comunității noastre,

pe drept cuvânt, putem spune că Sfânta Cuvioasă Parascheva este purtătoarea de grijă și mijlocitoarea către Dumnezeu, și a românilor din Provincia New Brunswick.

Viața curată, împletită prin rugăciune și fapte bune, tinerețea care strălucește peste veacuri precum lumina din candelile fecioarelor înțelepte, sunt pentru noi un îndemn la mai multă rugăciune și priveghere, la căutarea bucuriei pe care o aduce în inimi prezența Duhului Sfânt.

Simbol al frățietății ortodoxe, Sfânta Parascheva, luminătoarea casnică a Moldovei, ne aduce din acea primă jumătate a veacului al XI-lea în care a viețuit pe pământ, când Biserica era una și nedespărțită, nădejdea biruinței asupra patimilor, dezbinărilor și necazurilor din lume, prin iubirea smerită și atotputernică a Domnului Hristos Care iubește și adună pe toți oamenii.

Troparul Sfintei Cuvioase Parascheva

Întru tine, maică, cu osârdie s-a mântuit cel după chip; că, luând crucea, ai urmat lui Hristos; și lucrând, ai învățat să nu se uite la trup, căci este trecător; ci să poarte grijă de suflet, de lucrul cel nemuritor. Pentru aceasta și cu îngerii împreună se bucură, Preacuvioasă Maică Parascheva, duhul tău.

LĂSAȚI COPILII SĂ VINĂ LA MINE ȘI NU-I OPRIȚI

pagina celor mici

Predica de pe munte : Luca 6.31-36

Învierea fiului văduvei din orașul Nain : Luca 7.11-17

Pilda semănătorului : Luca 8.5-15

Azi e miercuri, mâine-i joi

Azi e miercuri, mâine-i joi,
Vine Domnul pe la noi,
Însă de văzut, îl vede
Numai omul care crede.
Numai omul care știe
Că vecia nu-i pustie
Și găsește stăruință
Într-o cale de credință,
Și postește și se-nchină
Și aprinde-n prag lumină,
Și se roagă la icoană,
Dă săracilor pomană.
Numai el se-nvrednicește,
Când Iisus îi poruncește,
Și întinde masă mare
În ajun de sărbătoare
Prin Crăciun creștin și sfânt,
Pace vouă pe Pământ.

Eu sunt un copil

Eu sunt un copil micuț,
Dar m-am pus lângă pătuț,
Să mă rog lui Dumnezeu
Doar atât, cât știu și eu.

Și mă rog doar atâtica,
Cât m-a învățat mămica!
Dar când cresc mai mare-aș vrea
Să mă rog mai mult..., ca ea!

Povestea îngerășilor

O fetiță mică, mică,
A-ntrebat pe-a ei bunică:
- Buni, știți cumva de este
Despre îngeri o poveste?
- Oo, și ce povești mai știu
Care-n multe cărți se scriu,
Zice ea, cu glas duios
Și cu chipul luminos.
- Spune-mi-o cea mai frumoasă!
- Uite-o carte-mare, groasă
Este plină cu povești
Din minunile cerești.

Sus, în Cer, era o dată
Un pustiu întins de vată.
Dumnezeu – Tatăl stătea,
Că-i prea singur..., se gândea.

Într-o clipă! Ca- n povești!
Nouă cete îngerești.
Repede le-a așezat
Peste cerul luminat.

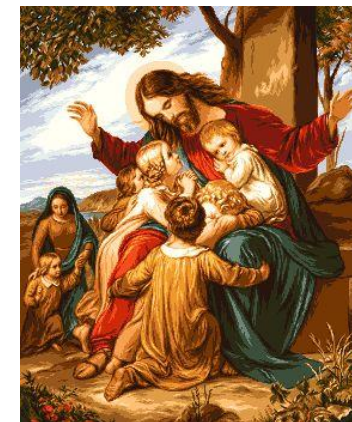
Le-a dat glas dulce, duios,
Chipul mândru și frumos
Și aripi de nor, ușoare,
Luminoase, ca să zboare.

A făcut soare și stele,
Lună, flori și păsărele.
Și-o mulțime de copii,
Să-i păzească îngerii.

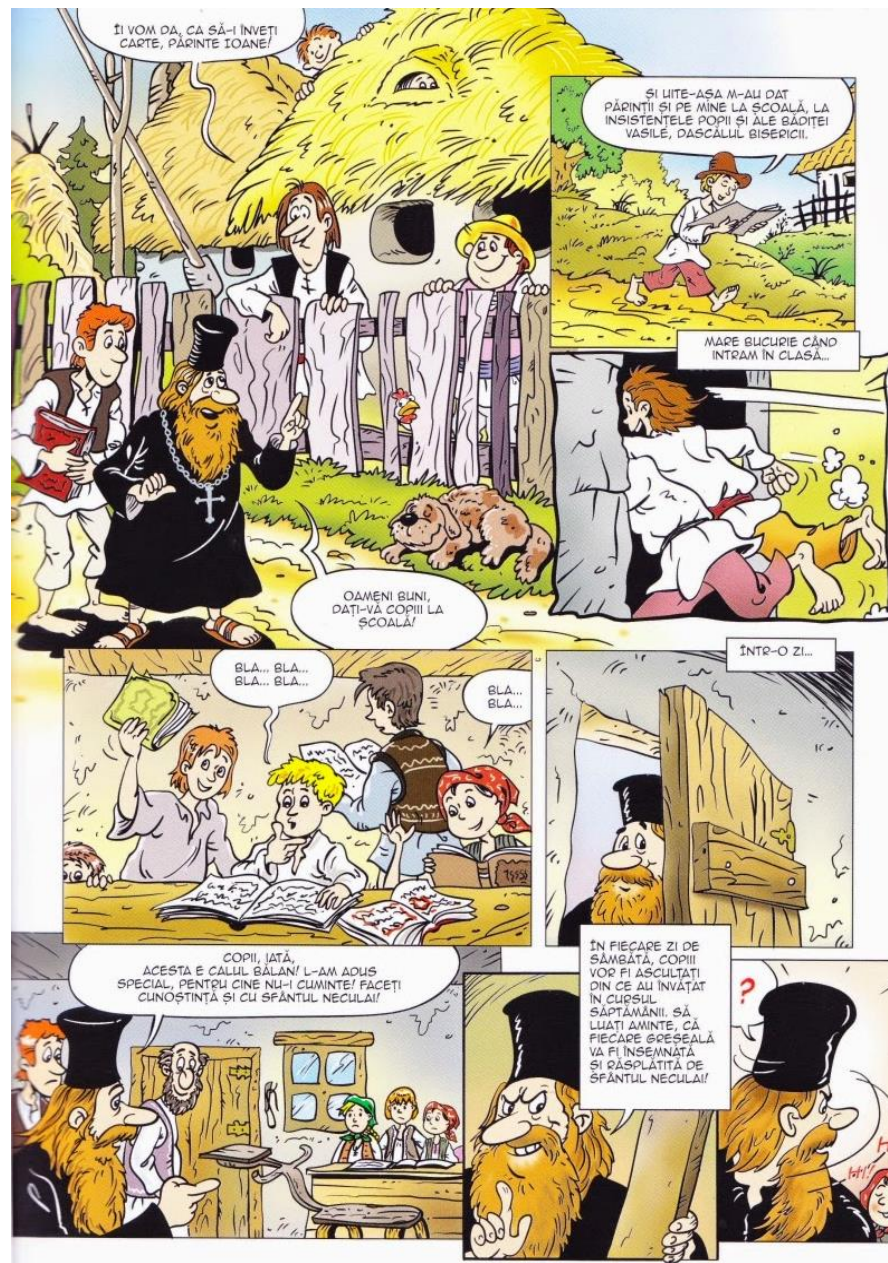
Cele 4 piersici

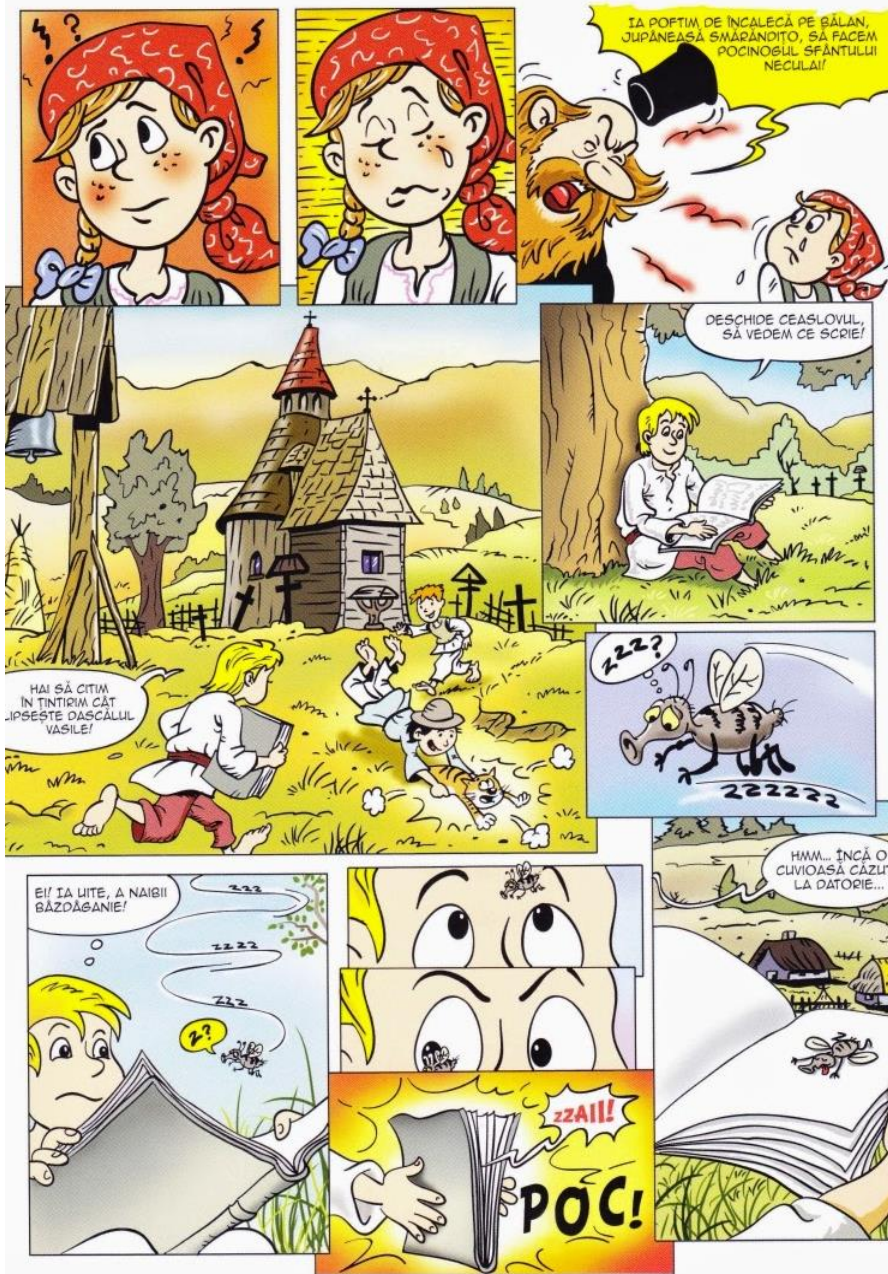
O dată, un țăran a vrut să-i încerce pe cei patru fii ai săi. I-a chemat dimineața la el și i-a dat fiecăruia câte o piersică. A plecat apoi la câmp, lăsându-i să-și vadă de treburi și să-și împartă ziua cum cred ei de cuviință. Seara însă, când s-a întors, i-a chemat pe toți patru în tindă și l-a întrebat pe cel mai mare:

- Spune-mi, ce-ai făcut cu piersica ta?
- Ce să fac, tătucă, am mâncat-o și-ți mulțumesc. A fost tare bună. Am luat, apoi, sămburele, l-am plantat în spatele casei, am udat locul și nădăjduiesc să crească acolo un piersic frumos și roditor.
- Bine ai făcut, băiatul tatii, sunt sigur că tu o să ajungi un bun gospodar. Dar tu, îi zise celui de-al doilea, ce-ai făcut cu piersica ta?
- Am mâncat-o. A fost atât de bună, coaptă și fragedă...
- Și apoi?
- Păi, am aruncat sămburele și m-am dus la mama să-i mai cer câteva, că tare bune erau.
- Fiule, zise atunci omul cu întristare în glas, ai grijă să nu ajungi un om lacom că „lacomul mai mult pierde și leneșul mai mult aleargă”. Dar ție ți-a plăcut piersica, a fost bună? - l-a întrebat țăranul și pe cel de-al treilea fiu al său.
- Nu știu.
- Cum nu știi, da' ce-ai făcut cu ea?
- Am vândut-o. M-am dus cu ea în târg și am dat-o cu zece bani. Uite-i!
- Fiule, tu sigur o să ajungi mare negustor, dar ai grijă că nu toate sunt de vânzare în viață; mai ales, nu ceea ce ai primit de la părinți.
- În sfârșit, țăranul l-a întrebat și pe ultimul băiat, cel mai mic dintre toți.
- Dar ție ți-a plăcut piersica?
- Nici eu nu știu, tătucă.
- Cum, și tu ai vândut-o?
- Nu, tată. Eu m-am dus în vizită la prietenul meu de peste drum, care e bolnav, și i-am dus-o lui. S-a bucurat mult pentru ea și mi-a mulțumit din suflet.
- Nu știu ce te vei face tu în viață, dar știu că, indiferent ce drum vei urma vei fi un bun creștin și asta e tot ce contează.

Amintiri din copilărie de Ion Creangă (fragment)
(benzi desenate)

Sfântul Mare Mucenic Dimitrie Izvorătorul de mir

26 octombrie

Sfântul și marele mucenic Dimitrie s-a născut în cetatea Solun (Tesalonic), din părinți de neam bun și dreptcredincioși. Tatăl lui era voievod în cetatea Solunului, crezând în taină în Domnul nostru Iisus Hristos și slujind Lui. Dar nu îndrăznea să mărturisească preasfânt numele Lui, căci atunci era mare prigoană asupra creștinilor din partea păgânilor împărați. Temându-se de groaznică prigonire a nelegiuitorilor,

ținea ascuns în sine mărgăritarul cel de mult preț al credinței lui Hristos. El avea în palatul său o cămară ascunsă de rugăciune, în care erau două sfinte icoane, împodobite cu aur și cu pietre scumpe: una a Mântuitorului nostru Iisus Hristos, iar altă a Preasfintei Sale Maici, înaintea cărora întotdeauna aprindea candelă și aducea tămâie și se ruga împreună cu soția sa, adevăratului Dumnezeu.

Asemenea era și milostiv către săraci și aducea mari faceri de bine celor care le trebuiau.

Dar nu aveau fii, și pentru aceasta erau în mare mâhnire și se rugau lui Dumnezeu ca să le dea moștenitori.

După multă vreme au fost auziți, pentru că, aducându-și aminte Cel Preainalt de rugăciunile și de milosteniile lor, le-a dat lor un fiu; pe acest sfânt și vrednic de fericire Dimitrie, la a cărui naștere s-a veselit tot Solunul împreună cu voievodul lor, care a dat la toată cetatea, dar mai ales săracilor, un mare ospăț, mulțumind lui Dumnezeu pentru acest mare dar. Apoi, crescând el, părinții l-au învățat sfânta credință, spunându-i toate cele ce luminează cunoștința despre Domnul nostru Iisus Hristos, precum și toate cele privitoare la deșertăciunea necuraților zei păgâni și a idolilor cei neînsuflețiți.

Iar Dimitrie a cunoscut adevărul din cuvintele părinților săi, dar mai ales din darul lui Dumnezeu, care începuse a lucra într-însul. El cu tot sufletul a crezut în Dumnezeu și, închinându-se sfintelor icoane, le-a sărutat cu osârdie. Părinții lui, chemând în taină un preot și pe câțiva creștini, prieteni ai lor, în acea ascunsă cămară de rugăciune, au botezat pe fiul lor în numele Tatălui și al Fiului și al Sfântului Duh. Copilul, luând Sfântul Botez, a învățat cu amănuntul Legea lui Dumnezeu.

El creștea cu anii și cu înțelepciunea, mergând cu fapte bune ca pe o scară, din putere în putere, și era în el darul lui Dumnezeu care îl lumina și îl făcea înțelept.

După ce a ajuns la vârsta cea desă desăvârșită, părinții lui s-au dus din vremelnica viață, lăsându-l pe Sfântul

Dimitrie moștenitor nu numai al averilor, ci și al faptelor lor cele bune.

Auzind atunci împăratul

Maximilian despre moartea voievodului Tesalonicului, a chemat la dânsul pe fiul acestuia, pe

Sfântul Dimitrie, și, văzându-i înțelepciunea

și vitejia în război, l-a făcut conducător și i-a încredințat lui Tesalonicul, zicându-i: „Păzește patria ta și s-o cureți de necurații creștini, ucigându-i pe toți cei care cheamă numele lui Iisus Hristos Cel răstignit”. Sfântul Dimitrie, luând de la împărat dregătoria, a mers la Solun, unde a fost primit cu mare cinste de cetățeni și îndată a început a mărturisi înaintea tuturor numele lui Iisus Hristos, pe care îl preamărea, precum și a învăța pe toți credința. Apoi, nu după multă vreme s-a făcut cunoscut împăratului Maximilian că Dimitrie, antipatul, este creștin și pe mulți îi aducea la credința sa, lucru pe care auzindu-l împăratul, s-a mâniat foarte tare.

Întorcându-se atunci de la războiul pe care l-a purtat cu sciții și cu sarmații, pe care i-a supus sub stăpânirea împărăției Romei și venind biruitor, a făcut din cetate în cetate praznice și jertfe idolești, apoi a venit și în Tesalonic.

Dimitrie, încă înaintea venirii împăratului în Solun, a încredințat toată averea sa unui credincios slujitor al său, pe care îl chema Lupul, și l-a însărcinat cu toată bogăția ce rămăsese de la părinții lui, să le împartă în grabă

la cei cărora le trebuiau și la săraci. Iar el s-a pus pe rugăciuni și pe post, pregătindu-se înainte pentru a primi cununa cea mucenicească. Împăratul a întrebat dacă sunt adevărate cele auzite despre Dimitrie. Iar Dimitrie, stând înaintea împăratului, cu mare îndrăzneală a mărturisit că el este creștin și a defăimat închinarea de idoli cea păgânească.

Atunci împăratul a poruncit să fie dus nu în temnița cea de obște, ci într-un loc mai defăimat, într-o baie mare și veche, care era aproape de palatele unde ședea împăratul. L-au pus, deci, pe sfânt în cămările acelei băi, care era adâncă și în care, intrând el, se ruga, grăind ca David: „Dumnezeule, spre ajutorul meu ia aminte Doamne, ca să îmi ajuți mie, grăbește, că Tu ești răbdarea mea Doamne, Doamne, nădejdea mea din tinerețile mele. Spre Tine m-am întărit din pântece, din sânul maicii mele, Tu ești acoperitorul meu până ce voi fi. Pentru aceasta se va veseli gura mea, când voi cânta Ție și limba mea toată ziua va învăța dreptatea Ta”.

Sfântul Dimitrie ședea acolo în temniță ca într-o cameră luminoasă, cântând și slăvind pe Dumnezeu. Apoi sfântul a văzut o scorpie înaintea sa, care voia să-l muște de picior; iar el, însemnându-se cu semnul crucii și după ce a zis: „În numele lui Hristos care a zis să călcăm peste șerpi și peste scorpii și peste toată puterea vrăjmașului”, a călcat peste scorpia aceea. Stând așa în temniță, a fost cercetat de îngerul lui Dumnezeu care i s-a arătat întru lumină mare, cu o cu o preafrumoasă cunună din Rai, și i-a zis lui: „Pace ție, pătimitorule al lui Hristos, Dimitrie! Îmbărbătează-te și te întărește și biruiește pe vrăjmașii tăi”.

Zicându-i acestea, i-a și pus cunună pe cap. Iar sfântul a răspuns: „Mă bucur întru Domnul și mă veselesc întru Dumnezeu, Mântuitorul meu”. Și sfântul se aprindea cu inima către dragostea lui Dumnezeu, voind să-și verse cu osârdie sângele său pentru Dânsul.

În acea vreme împăratul se îndeletnicea cu jocuri publice și cu privești; pentru că împărații elinilor, în vremea de demult, aveau obiceiul ca atunci când intrau într-o cetate puneau

pe oameni să se lupte, aruncau pietre și săreau, apoi aruncau cu sulițe de semn și se luptau. Acest fel de lupte se numeau pentatlon și cei care ar fi biruit în aceste cinci lupte primeau daruri de la împărat. Împăratul a vrut să vadă aceste cinci feluri de lupte și s-a așezat la un loc înalt ca să-i vadă pe luptători, între care era și vestitul Lie, din neamul vandalilor. Acesta era înalt cu trupul, puternic cu virtutea și înfricoșat la chip, căruia i-a făcut un loc înalt de privești. Împăratul se bucura, văzând cum acel Lie se luptă cu oamenii cei viteji și îi ucide pe ei, aruncându-i de sus în sulițe: Mai era acolo și tânărul

creștin Nestor, cunoscut Sfântului Dimitrie. Acela, văzând pe Lie că ucide pe mulți și mai ales că îi pierde pe creștini fără cruțare, s-a aprins de râvnă și, vrând să se lupte cu Lie, a alergat la Sfântul Dimitrie care era în temniță și i-a spus lui despre luptătorul Lie că a ucis mulțime de creștini.

Nestor cerea de la dânsul binecuvântare și rugăciuni, ca să-l poată birui pe acel nemilostiv ucigaș de oameni. Sfântul Dimitrie, însemnându-l pe el cu semnul Sfintei Cruci, i-a zis: „Du-te și îl vei birui pe Lie, mărturisind pe Hristos”. Apoi Nestor a alergat în acel loc și cu mare glas a strigat: „O, Lie! Vino să ne luptăm amândoi!”. Împăratul, șezând la loc înalt și privind pe oameni luptându-se, dacă a văzut pe Nestor tânăr și frumos la față, fiind cam de douăzeci de ani, l-a chemat la dânsul și i-a zis: „Tinere, pentru ce nu-ți cruți viața ta? Oare nu vezi pe câți i-a biruit Lie și cât sânge a vărsat? Nu îți este milă de frumusețea ta și de tinerețea ta? Dacă ești sărac, vino să te îmbogățesc, numai nu te duce să te lupti cu Lie, că o să-ți pierzi viața”. A răspuns Nestor: „Împărate, eu sărac nu sunt, nici nu vreau să-mi pierd viața, ci vreau să mă lupt cu Lie și să-l biruiesc pe el”.

Acestea zicându-le, strigă: „Dumnezeul lui Dimitrie, ajută-mi!” Apoi a început să se lupte cu potrivnicul, pe care, trântindu-l jos în sulițele cele ascuțite, l-a omorât. Împăratul s-a mâhnit foarte tare de pierderea lui Lie, mai mult decât dacă ar fi căzut el din împărăția sa.

Chemând la el pe Nestor, i-a zis: „Tânărule, cu ce farmece l-ai biruit pe Lie? EI a omorât atâția oameni mai puternici decât tine și tu cum l-ai omorât pe dânsul?” Sfântul Nestor a răspuns: „Împărate, eu nu am biruit pe Lie cu farmece, ci cu puterea lui

adevăratul Dumnezeu, am făcut aceasta”. Acestea dacă le-a auzit păgânul împărat, s-a mâniat foarte tare și a poruncit unui boier pe care îl chema Marchian, să-l scoată pe Nestor afară de poarta cea de aur și să-l omoare.

Nu s-a mângâiat împăratul pentru pierderea lui Lie, căci toată ziua și toată noaptea era mâhnit. Apoi aflând că Dimitrie a fost pricinuitorul morții lui Lie, a poruncit să-lucidă pe el cu sulițele. „Precum Lie a fost aruncat în sulițe de Nestor și a murit, așa și Dimitrie să fie străpuns cu sulițele, ca de aceeași moarte să moară cel care a pricinuit moartea iubitului meu Lie”. Dar s-a înșelat împăratul, socotind că sfinții mor cu aceeași moarte ca și păcătoșii, pentru că moartea păcătoșilor este cumplită, iar a sfinților este cinstită înaintea Domnului.

Începând a se lumina de ziua, în ziua de douăzeci și șase a lunii octombrie, au intrat ostașii în temniță și, aflându-l pe Sfântul Dimitrie stând la rugăciune, l-au împuns pe el cu sulițele. Întâia

suliță cu care a fost împuns a fost în coasta dreaptă, în locul în care a fost împuns și Hristos pe cruce. Căci sfântul, cum a văzut pe ostași, singur a ridicat mâna dreaptă și aceștia l-au și împuns. Astfel, închipuind patima lui Hristos Domnul, Cel împuns cu sulița, sfântul și-a dat în mâinile Lui cinstitul său suflet. Iar trupul lui care zăcea pe pământ fără cinste, mergând noaptea un oarecare dintre credincioși, l-a luat în taină și l-a îngropat.

Când Sfântul Dimitrie a fost străpuns de sulițe în temniță de către ostași, era de față la moartea lui și credinciosul său slujitor, cel pomenit mai înainte, Lupul. Acela a luat haina stăpânului său cea înmuiată în sânge. La fel și inelul lui l-a înmuiat în sânge și multe minuni făcea cu haina și cu inelul, tămăduind toate bolile și gonind duhurile cele viclene, încât s-a dus vestea minunilor prin tot Solunul și toți bolnavii alergau la dânsul. Aflând despre acestea Maximilian, a poruncit ca să-l prindă pe fericitul Lupul și să-i taie capul. Și astfel, sluga cea bună și credincioasă a sfântului s-a dus la Domnul după stăpânul său, adică după Sfântul Dimitrie, căci unde este stăpânul, acolo să fie și sluga lui.

Apoi, nu după multă vreme, a început prigoana asupra creștinilor. Deasupra mormântului Sfântului Dimitrie era zidită o biserică mică, în care se săvârșeau multe minuni și bolnavii primeau tămăduire.

Atunci, un boier din cei mari, slăvit și credincios, din părțile Iliricului, pe nume Leontie, fiind cuprins de o boală grea și nevindecabilă, a alergat cu credință la Sfântul Mare Mucenic Dimitrie. Când au ajuns la biserica sfântului, l-au așezat în acel loc unde se aflau în acesta a primi pământ moaștele

mucenicului și îndată tămăduire și s-a sculat sănătos, mulțumind lui Dumnezeu și preamărind pe Sfântul Dimitrie, plăcutul Lui. Acesta a vrut să zidească sfântului o biserică mare și frumoasă în semn de mulțumire.

Dărâmând biserica cea mică, când s-a început temelia celeilalte biserici, au fost găsite moaștele Sfântului și Marelui Mucenic Dimitrie întregi și nestrucate, din care au izvorât mir frumos mirositor și a umplut toată cetatea de mireasmă bună.

Apoi s-a adunat tot poporul și cu bucurie au luat din pământ moaștele sfântului și s-a tămăduit mulțime de bolnavi, prin ungerea cu mirul care izvora. Leontie, bucurându-se, nu atât pentru sănătatea sa, cât pentru aflarea sfintelor moaște, degrabă a săvârșit lucrul pe care îl începuse și a ridicat în

acel loc o biserică preafrumoasă în numele Sfântului Mare Mucenic Dimitrie. Într-însa a pus cinstitele lui moaște, într-o raclă ferecată cu aur și împodobită cu pietre de mare preț.

Apoi, cumpărând sate și vii, le-a dat bisericii spre întreținerea celor ce slujeau în ea. Leontie, întorcându-se la locul său, a vrut să ia cu sine o parte din moaștele sfântului, ca să zidească o biserică și în patria sa. Dar sfântul, arătându-i-se în vis, i-a zis să nu îndrăznească a lua ceva din moaștele lui. Atunci el a luat numai giulgiul cel înmuiat în sângele sfântului și, punându-l în racla de aur, a plecat.

Multe minuni a făcut sfântul Dimitrie, spre slava lui Dumnezeu în Treime, Căruia se cade cinste, mulțumită și închinăciune de la toată făptura, în veci. Amin.

Troparul Sfântului Marelui Mucenic Dimitrie

Mare apărător te-a aflat întru primejdii lumea, purtătorule de chinuri, pe tine cel ce ai biruit pe păgâni. Deci precum mândria lui Lie ai surpat și la luptă îndrăzneț ai făcut pe Nestor, așa Sfinte Dimitrie, pe Hristos Dumnezeu roagă-L să ne dăruiască nouă mare milă.

„Dulce Românie... țara mea de glorie, țara mea de dor...”

Catedrala Mitropolitană din Iași

Actuala Catedrală mitropolitană este o construcție monumentală din veacul al XIX-lea, construită pe locul unde s-au aflat temelile a două biserici mai vechi: biserica Albă (sec. XV) și biserica Stratenia (sec. XVII).

Actul de naștere al edificiului este decretul domnitorului Ioan Sandu Sturdza (8

Catedrala veche - „Sf. Gheorghe”

august 1826), însă piatra de temelie și construcția propriu-zisă se datorează râvnei și ostenețelor mitropolitului Veniamin Costachi. Lucrările au început în anul 1833. Arhitecții vienezi Johann și Gustav Freiwald au adoptat pentru noua biserică stilul neoclasic, întâlnit și la alte biserici monumentale din țări europene. S-a lucrat intens până în anul 1841, dar în 1842 mitropolitul Veniamin a fost silit să se retragă din scaun și lucrările au fost întrerupte. Totodată, au apărut probleme serioase în legătură cu rezistența

turlei din pricina greutății cupolei centrale de mari dimensiuni și timp de aproape 40 de ani biserica a rămas neterminată. La stăruințele mitropolitului Iosif Naniescu (1875-1902), autoritățile statului român independent hotărâsc reluarea lucrărilor.

La 15 aprilie 1880 se pune cea de-a doua piatră fundamentală. Planurile sunt refăcute de arhitectul Alexandru Orăscu, rectorul

Catedrala noua mitropolitană

Universității din București, care adaugă cele două rânduri de pilaștri masivi din interior. Se renunță la cupola de mari dimensiuni, înlocuind-o cu un sistem de patru bolți, despărțite prin arce transversale. Pictorul bucureștean, Gheorghe Tăttărăscu, împodobește Catedrala cu icoane și elemente decorative care impresionează prin diversitate și sensibilitate de influență renașcentistă, noutăți căutate de pictura bisericească românească în secolul al XIX-lea, dar respectând canoanele Erminiei ortodoxe.

Sfințirea Catedralei, la 23 aprilie 1887, a fost o sărbătoare pentru întreaga națiune. Familia primului rege al României, Carol I, și-a legat numele de acest sfânt lăcaș prin donații de mare preț, fiind pictată în tabloul votiv de la intrare.

Odor de sfințenie, izvor de speranță și mângâiere sufletească, moaștele Sf. Cuv. Parascheva, aduse aici de la Mănăstirea „Trei Ierarhi” în anul 1889, sunt un dar de mare preț pentru clerici și credincioși. Astăzi, alături de acestea, în Catedrală se află și o parte din moaștele Sf. M. Mc. Gheorghe.

Momente de sărbătoare, de bucurie duhovnicească au marcat în ultimii ani ziua Sf. Parascheva: aducerea moaștelor Sf. Ap. Andrei din Patras (Grecia), în anul 1996, ale Sf. M. Mc. Gheorghe din Livadia (Grecia), în anul 2000 și a cinstului brâu al Maicii Domnului din Volos (Grecia), în anul 2001.

Catedrala Patriarhală din București

Catedrala patriarhală, Reședința patriarhală și Palatul Patriarhiei constituie un ansamblu de primă însemnătate al Bucureștilor, care datează de pe la mijlocul secolului al XVII-lea, o dată cu mănăstirea ctitorită în 1656 de voievodul Țării Românești, Constantin Șerban Basarab (1654-1658).

Biserica cu hramul Sfinții Împărați Constantin și Elena a fost sfințită în 1658 de către Patriarhul Macarie al Antiohiei și al Întregului Orient, împreună cu Mitropolitul Ștefan al Țării Românești și cu episcopii de Râmnic și de Buzău. Sfântul locaș a fost pictat pentru prima dată în 1665, în timpul domniei voievodului Radu Leon (1664-1669). Același domnitor a hotărât, prin hrisovul domnesc din 8 iunie 1668, ca mănăstirea să devină reședință mitropolitană.

De fapt, Mitropolitul Ștefan își stabilise deja aici reședința încă de prin anul 1661. În 1925, când Biserica Ortodoxă Română a fost ridicată la rangul de Patriarhie, Reședința mitropolitană a devenit Reședința patriarhală iar Catedrala

Catedrala Patriarhală din București

mitropolitană a devenit, provizoriu, Catedrala patriarhală, până la edificarea unei noi catedrale adecvate.

Catedrala și-a recăpătat forma inițială în urma restaurării realizate între 1960-1962 din inițiativa patriarhului Justinian Marina. Ea a fost construită după modelul arhitectural al bisericii Mănăstirii Curtea de Argeș, zidită de domnitorul

Neagoe Basarab. Ca și aceasta, este compusă din altar și naos, înscriind în plan o forma treflată, dintr-un pronaos supralărgit, sprijinit pe coloane din piatră, de secțiune octogonală, prevăzute, la partea superioară, cu remarcabile capitelluri sculptate în manieră compozită și poleite, iar în elevație prezintă aceleași patru turlle prismatice.

La exterior, fațadele Catedralei sunt delimitate de jur împrejur în două registre, printr-un brâu de piatră. Monumentul bucureștean este, însă, de proporții mai ample decât modelul său de la Curtea de Argeș. În pridvor, deasupra ușii de la intrare, se

află icoana praznicară cu Sfinții Împărați Constantin și Elena, pictată în 1665. Pictura murală actuală, în manieră neobizantină, a fost realizată de Dimitrie Belizarie, între anii 1932-1935, înlocuind-o pe cea de factură neoclasică a lui Nicolae Polcovnicul din perioada 1834-. Icoanele împărătești ale tâmpelii au fost lucrate în email de Otilia Oteteșanu între 1961-1964, în atelierul Patriarhiei.

Moaștele Sfântului Dimitrie cel Nou, așezate într-o frumoasă racla de argint, au fost aduse în Catedrala din satul Basarabi, de pe malul drept al Dunării, la 13 iulie 1774, de către mitropolitul Grigorie II (1760-1787). Sfântul Dimitrie cel Nou este patronul spiritual al orașului București, iar ziua sa de prăznuire, 27 octombrie, este, în fiecare an, prilej de mare pelerinaj al credincioșilor din întreaga țară. În dreapta pronaosului se află mormintele patriarhilor Bisericii Ortodoxe Române: Miron Cristea (+1939), Nicodim Munteanu (+1948), Justin Moisescu (+1986) și Teoctist Arăpașu (+2007). Mormântul celui de-al treilea patriarh al Bisericii Ortodoxe Române, Justinian Marina (+1977), se află în biserica „Sfânta Treime” a Mănăstirii Radu Vodă din București.

La răsărit de altarul catedralei se află clopotnița ridicată de voievodul Constantin Brâncoveanu în 1698 și restaurată în 1956-1958, precum și coloana cu inscripții, de formă rotundă, realizată în memoria mitropoliților Teodosie (+1708) și Ștefan al II-lea (+1738), ale căror morminte s-au aflat, inițial, în acest loc.

La nord de catedrală au fost instalate, în 1959, sub forma unui ansamblu numit TROIȚA, trei cruci de piatră, dintre care cea mare, provenită de la Salatruc-Argeș, datează din vremea domnitorului Petru Cercel (1583-1585), iar celelalte datează din 1617 și, respectiv, 1644.

În perioada mai-octombrie 2008, prin directa îndrumare a Preafericitului Părinte Patriarh Daniel, s-au desfășurat noi și ample lucrări de consolidare și restaurare la Catedrala patriarhală. Între aceste lucrări se înscrie, în primul rând, consolidarea navei și turlurilor bisericii, prin montarea unor tiranți din beton armat. De asemenea, s-a refăcut complet tencuiala exterioară, folosindu-se mortar special adus din Italia, s-a refăcut soclul și trotuarul Catedralei, s-au montat ferestre noi și s-a învelit din nou biserica și turlurile cu tablă de plumb.

Catedrala Patriarhală din București

Tot în timpul lucrărilor din anul 2008 s-au montat, în registrul de sus al pridvorului, 26 de icoane în mozaic. A fost restaurată pictura, catapeteasma și mobilierul ornamental. Candelarele, candelabrul mare de argint și vitraliile au fost recondiționate, iar instalațiile au fost înlocuite complet, fiind refăcute.

La terminarea acestor lucrări, duminică, 26 octombrie 2008, la sărbătoarea Sf. Mucenic Dimitrie, Izvorătorul de Mir, s-a săvârșit slujba de resfințire a Catedralei patriarhale din București, la 350 de ani de la ctitorirea acestui sfânt locaș.

LITURGICA

scurte noțiuni cu privire la cultul creștin ortodox

Ziua liturgică

Măsurând, din punct de vedere astronomic, durata unei rotiri complete a Pământului în jurul propriei sale axe, ziua astronomică nu este identică cu cea liturgică. Continuând tradiția iudaică, ziua liturgică începe seara, nu cu miezul nopții cum socotim noi azi: *A fost seară și a fost dimineață ... ziua întâi* (Fac. 1,5). Din această cauză ziua liturgică începe cu oficiul slujbelor de seară - Vecernia, care este cea dintâi dintre Laudele bisericești.

Pe parcursul unei zile liturgice, Biserica a rânduit săvârșirea ciclului complet al tuturor celor 7 Laude (Vecernia, Pavecernița, Miezonoptica, Utrenia cu Ceasul I, Cezaul III, Cezaul VI și Cezaul IX). Toate aceste laude nu fac nimic altceva decât să pregătească întâlnirea tainică dintre noi și Hristos în Sf. Liturghie care este culmea și centrul unei zile liturgice.

Matricea ciclului laudelor este de origine ebraică (cel puțin pentru rugăciunea de seară și dimineață) și patristică pentru celelalte. Laudele s-au format în sec. II-IV. În sec. VIII-IX forma acestora a fost îmbogățită de teologii mănăstirilor studite și mai apoi (sec. X) de cei din Muntele Athos. Consacrarea lor definitivă s-a făcut prin apariția tiparului (sec. XV, Cracovia 1491). Din iudaism Biserica a moștenit împărțirea zilei în ceasuri (fiecare ceas cam 3 ore) și în străji nocturne ca la romani. Pentru că pentru un creștin este raportat la Hristos și lucrarea sa împlinită în mod strălucit în sfinți, fiecare din cele 7 zile este dedicată unui eveniment important care stă în legătură cu persoana Mântuitorului sau este dedicat unor sfinți.

Cartea de cult care reglementează oficiul liturgic pe parcursul unei zile este **Ceaslovul**. Această carte cuprinde serviciul liturgic de bază al celor șapte laude bisericești, la care s-au mai adăugat cu timpul și alte slujbe sau rânduieli folositoare (paraclisul Maicii Domnului, Acatiste etc.).

Săptămâna liturgică

Creștinii au moștenit fracțiunea temporală de 7 zile de la evrei. Aceștia, la rândul lor au preluat-o de la asiro-babilonieni, prin descrierea zilelor creației.

Cele șase zile în care Dumnezeu a lucrat, urmate de a 7-a în care s-a odihnit au dat mai apoi măsura și ritmul activității umane. În cadrul săptămânii, fiecare zi e dedicată unui eveniment important din viața Mântuitorului sau unor sfinți importanți:

Duminica – a Învierii

Luni – a Sfinților Îngeri

Marți – a Sf. proorocii și Sf. Ioan Botezătorul

Miercuri și Vineri – a Sf. Cruci și Patimilor Domnului Hristos

Joi – a Sf. Apostoli și Sf. Nicolae

Sâmbăta – morților.

Cartea cea mai importantă, care reglementează oficiul liturgic săptămânal în afara Postului Mare și a Cincizecimii este **Octoihul** în care imnele și cântările de strană sunt rânduite în funcție de unul din cele 8 glasuri care este la rând. Un extras,

cuprinzând ciclul slujbelor de duminică la fiecare din cele opt glasuri a fost numit **Octoihul mic**. Drept urmare, prin opoziție, Octoihul complet a fost numit **Octoihul mare**.

Săptămâna liturgică începe cu duminica, mai exact cu vecernia zilei de duminică, sfârșindu-se cu Ceasul IX - ultima slujbă din ciclul laudelor bisericești de sâmbătă seara.

Pe parcursul unui an sunt 52 de săptămâni, dar, din punct de vedere liturgic, anul poate avea între 44 și 58 de săptămâni în funcție de data Paștilor.

Cele mai importante săptămâni sunt a Patimilor și Săptămâna Luminată, dinainte și după Rusalii, dinainte și după Înălțarea Crucii, dinainte și după Nașterea Domnului.

Luna liturgică

Are o mică importanță în dezvoltarea serviciului liturgic. Durata unei luni civile, neavând o corespondență reală cu durata unui ciclu lunar (*luna sinodică*), nu poate avea o stabilitate decât în funcție de ordinea zilelor care o compun (1ma, a 20^a, a 31^a) și care au fost marcate cu evenimente din viața Bisericii, în special moartea unor sfinți. Acestora le sunt dedicate diverse imne (tropare, condace, icoase) și pentru a le comemora virtuțile și viața exemplară li s-au alcătuit sinaxare. Toate acestea se află cuprinse în cartea de strană numită **Minei** (*din gr. μνοϋς=lună*), corespunzător fiecăreia din cele 12 luni ale anului.

Anul liturgic.

Tributari tradiției iudaice din care veneau, primii creștini au păstrat ca dată de început a anului ziua de 1 septembrie (începutul anului civil la evrei) care, conform tradiției este începutul creației lumii, și începutul activității publice a Mântuitorului (*Duhul Domnului peste mine pentru că M-a pus să binevestesc ... și să vestesc anul milei Domnului* - Luca 4.8-19).

Anul Bisericesc, așa cum este structurat azi, este compus din trei perioade liturgice a căror poziție în cadrul anului civil este reglementată, așa după cum am văzut, de sărbătoarea Paștilor, misterul pascal fiind cel care dă greutate și centreează întregul an liturgic.

Cele trei mari perioade ale anului liturgic, care și-au luat numele de la cărțile de strană cele mai folosite în perioada respectivă (*Triod, Pentecostar, Octoih*) sunt:

Triodul (10 săptămâni: începând cu Duminica Vameșului și Fariseului și sfârșind cu Sâmbăta Mare);

Pentecostarul (8 săptămâni: de la Duminica Învierii până la Duminica I după Rusalii);

Octoihul (26-40 săptămâni: din luna de după duminica I după Rusalii, până în sâmbăta dinaintea Duminicii Vameșului și Fariseului).

Fiecare din aceste perioade are ca centru de gravitație un eveniment important din viața Mântuitorului (Paștile și Rusaliile; Crăciunul și Boboteaza; Vinerea Mare) și accentuează o latură a activității Sale (profetică, didactică, sacramentală).

CALENDAR

= mari români născuți în luna octombrie =

- 01 octombrie 1890: Constantin C. Nottara, compozitor, violonist (d. 1951)
 02 octombrie 1853: Ciprian Porumbescu, compozitor român (d. 1883)
 02 octombrie 1939: Dan Spătaru, cântăreț român (d. 2004)
 03 octombrie 1959: Silvia Dumitrescu, cântăreață română
 04 octombrie 1934: Mircea Albulescu, actor român de teatru și film
 04 octombrie 1943: Florian Pittiș, actor român de teatru și film (d. 2007)
 05 octombrie 1902: Zaharia Stancu, poet, prozator și ziarist român (d. 1974)
 06 octombrie 1902: Petre Țuțea, filosof și eseist român (d. 1991)
 07 octombrie 1968: Luminița Anghel, cântăreață româncă
 07 octombrie 1979: Simona Amânar, gimnastă româncă
 08 octombrie 1923: Ion Voicu, violonist român (d. 1997)
 08 octombrie 1986: Adela Popescu, actriță și cântăreață româncă
 09 octombrie 1954: Adrian Pintea, actor român (d. 2007)
 10 octombrie 1967: Laura Stoica, cântăreață româncă (d. 2006)
 11 octombrie 1938: Dan Pița, regizor și scenograf român
 13 octombrie 1858: Take Ionescu, prim-ministru al României (d. 1922)
 13 octombrie 1902: Ștefan Odobleja, medic român, unul dintre fondatorii ciberneticii și creatorul psihociberneticii (d. 1978)
 13 octombrie 1954: Alexandru Andrieș, cântăreț și textier român
 15 octombrie 1893: Carol al II-lea, rege al României 1930-1939 (d. 1953)
 17 octombrie 1873: Gheorghe Țițeica, matematician român (d. 1939)
 18 octombrie 1967: Ștefan Bănică jr., cântăreț și actor român
 19 octombrie 1868: Simion Mehedinți, geograf și etnolog român (d. 1962)
 20 octombrie 1942: Costel Constantin, actor român de teatru și film
 21 octombrie 1940: Dumitru Tinu, jurnalist român (d. 2003)
 22 octombrie 1846: Dimitrie Brândză, medic, naturalist și botanist român, fondator al Grădinii Botanice din București (d. 1895)
 24 octombrie 1933: Draga Olteanu-Matei, actriță româncă
 24 octombrie 1946: Anda Calugăreanu, actriță și cântăreață româncă (d. 1992)
 24 octombrie 1972: Ruxandra Dragomir, jucătoare română de tenis
 25 octombrie 1921: Regele Mihai I al României
 25 octombrie 1925: Ioan Chirilă, jurnalist sportiv român (d. 1999)
 26 octombrie 1624: Dosoftei, scriitor român, mitropolit al Moldovei (d. 1693)
 26 octombrie 1673: Dimitrie Cantemir, scriitor, istoric și filosof român, domn al Moldovei (d. 1723)
 26 octombrie 1807: Barbu Catargiu, jurnalist și politician român, prim-ministru al Principatelor Române (d. 1862)
 26 octombrie 1949: Corina Chiriac, cântăreață româncă
 26 octombrie 1979: Cristian Chivu, fotbalist român
 27 octombrie 1946: Mihaela Mihai, cântăreață româncă
 28 octombrie 1874: Constantin I. Parhon, medic român (d. 1969)
 28 octombrie 1931: Ilarion Ciobanu, actor român de film (d. 2008)

OCTOMBRIE

ziua 11 ore, noaptea 13 ore

- 1 D †) Acoperământul Maicii Domnului; Sf. Ap. Anania; Cuv. Roman Melodul; †Cuv. Iosif și Chiriac de la Bisericiani (Duminica a XIX-a după Rusalii - Predica de pe munte - iubirea vrăjmașilor; Ap. II Cor. XI.31-33; XII.1-9; Ev. Luca VI.31-36)
 2 L Sf. Sfințit Mc. Ciprian; Sf. Mc. Justina; Cuv. Teofil
 3 M Sf. Sfințit Mc. Dionisie Areopagitul; Sf. Mc. Teoctist
 4 M Sf. Mc. Ierotei, Ep. Atenei; Sf. Mc. Domnina, Audact și Calistena (Post)
 5 J Sf. Mc. Haritina și Mamelta
 6 V † Sf. Ap. T oma; Sf. Mc. Erotiida (Post)
 7 S Sf. M. Mc. Serghie și Vah; Sf. Sfințiți Mc. Iulian, Chesarie și Polihronie
 8 D Cuv. Pelaghia și Taisia (Duminica a XX-a după Rusalii - Învierea fiului văduvei din Nain; Ap. Galateni I.11-19; Ev. Luca VII, 11-16; glas 1, voscr. 7)
 9 L Sf. Ap. Iacob al lui Alfeu; Cuv. Andronic și Atanasia
 10 M Sf. Mc. Evlampie și Evlampia, sora lui; Cuv. Vasian și Teofil Mărt.
 11 M Sf. Ap. Filip; Cuv. Teofan Mărt.; Sf. Mc. Zenaida și Filonila (Post)
 12 J Sf. Mc. Prov, Tarah și Andronic; Sf. Cosma, Ep. Maiumei
 13 V † Aducerea moaștelor Sf. Ap. Andrei la Iași; Sf. Mc. Carp, Păpil, Agatodor și Agatonica (Post)
 14 S †) Sf. Cuv. Parascheva de la Iași; Sf. Mc. Nazarie, Ghervasie, Protasie și Silvan
 15 D Sf. Sfințit Mc. Luchian; Sf. Savin și Vars, Ep.; Cuv. Eftimie cel Nou (Duminica a XXI-a după Rusalii - a Sf. Părinți de la Sinodul VII Ecumenic; Pilda Semănătorului; Ap. Galateni II.16-20; Ev. Luca VIII.5-15; glas 2, voscr. 8)
 16 L Sf. Mc. Longhin Sutașul; Sf. Mc. Leontie, Dometie și Terentie
 17 M Sf. Prooroc Osea; Cuv. Mc. Andrei Criteanul
 18 M † Sf. Ap. și Ev. Luca; Sf. Mc. Marin cel Bătrân; Cuv. Iulian (Post)
 19 J Sf. Prooroc Ioil; Sf. Mc. Uar, Felix pr. și Eusebiu diac; Cuv. Ioan de la Rila
 20 V Sf. M. Mc. Artemie; Cuv. Matroana; Cuv. Gherasim cel Nou (Post)
 21 S †) Cuv. Mărt. Visarion, Sofronie și Sf. Mc. Oprea; Sf. Pr. Mărt. Ioan din Gales și Moise Măcinic din Sibiel; Cuv. Ilarion cel Mare
 22 D Sf. Ier., întocmai cu apostolii, Averchie; Sf. 7 tineri din Efes (Duminica a XXIII-a după Rusalii - Vindecarea demonizaților din ținutul Gherghesenilor; Ap. Efeseni II.4-10; Ev. Luca VIII.26-39; glas 3, voscr. 9)
 23 L Sf. Ap. Iacob, ruda Domnului; Sf. Ignatie, Patr. Ctopolului; Cuv. Petronie
 24 M Sf. M. Mc. Areta; Sf. Mc. Sevastiana și Valentin
 25 M Sf. Mc. Marcian și Martirie; Sf. Mc. Valerian; Sf. Tavita (Post)
 26 J †) Sf. M. Mc. Dimitrie, Izvorătorul de mir
 27 V †) Cuv. Dimitrie cel Nou, Ocrotitorul Bucureștilor; Sf. Mc. Nestor (Post)
 28 S † Sf. Ier. Iachint; Sf. Mc. Terentie, soția sa Neonila și cei 7 fii; Sf. Ier. Firmilian
 29 D Cuv. M. Mc. Anastasia Romana; Cuv. Avramie (Duminica a XXIV-a după Rusalii - Învierea fiicei lui Iair; Ap. Efeseni II.14-22; Ev. Luca VIII.41-56)
 30 L Sf. Mc. Zenovie, Ep., și Zenovia, sora sa; Sf. Ap. Cleopa
 31 M Sf. Ap. Stahie, Amplie, Urban, Aristobul, Narcis și Apelie

